

U VRTLOGU RATA

Evropska komisija: Kako obezbediti grejanje EU za sledeću zimu?

Evropski energetska sistem ne može se oslanjati samo na OIE

Grčka inicijativa za Fond solidarnosti EU za energetska krizu

IEA pozvala EU da ne obnavlja ugovore sa Gaspromom

Zašto Evropa ne može bez ruskog gasa?

Cena gasa 7.marta bila nadomak 3.900 dolara

Evropska komisija: Kako obezbediti grejanje EU za sledeću zimu?	OVDE
EU snabdevanje energijom stabilno – do sledeće zime	OVDE
Dodatne arhaične mere Evropske komisije.....	OVDE
Evropski energetska sistem ne može se oslanjati samo na OIE	OVDE
EU uvodi ekstra porez na ekstra dobit energetskih kompanija?	OVDE
Grčka inicijativa za Fond solidarnosti EU za energetska krizu.....	OVDE
Ministri EU većinom za povezivanje ukrajinske mreže sa mrežom Entso-e	OVDE
ACER izmenio zajedničku metodologiju određivanja cena za evropska balansna tržišta električne energije	OVDE
Cene struje i gasa u evropskim metropolama	OVDE
Evropa: Prosečna cena električne energije za dan unapred - nedelja 21- 27 februar 2022.	OVDE
Prosečne kliring cene električne eneregije u JIE – nedelja 21- 27 februar 2022.	OVDE
Cena gasa 7.marta nadomak 3.900 dolara	OVDE
IEA pozvala EU da ne obnavlja ugovore sa Gaspromom	OVDE
Gasprom onemogućen da poveća izvoz gasa gasovodom Jamal-Evropa	OVDE
Gaspromov izvoz u Evropu manji za 33%	OVDE
Zašto Evropa ne može bez ruskog prirodnog gasa?	OVDE
Nord Stream 2 AG ide u stečaj?.....	OVDE
Evropa se okreće neruskim snabdevačima uglja	OVDE
Porast cena udvostručiće energetska siromaštvo u Britaniji	OVDE
Bugarska – umesto pojeftinjenja, poskupljenje gasa u martu	OVDE
Nemačka: 200 milijardi evra za industrijska transformaciju	OVDE

Evropska komisija: Kako obezbediti grejanje EU za sledeću zimu?

BRISEL - Nekoliko država članica obavezalo da će napuniti svoja skladišta gasa kao preduslov za proširenje obrnutih tokova gasa iz Mađarske u Ukrajinu sledeće zime, izjavila je 28. februara komesarka EU za energetiku Kadri Simson.

"Fizički kapacitet povratnog toka između Slovačke i Ukrajine je povećan i razgovori su u toku da se to produži na sledeću sezonu grejanja", rekla je ona (foto gore).

Skladišta gasa su i dalje popunjena 30 posto, ali projekcije su pokazale da će do aprila to pasti na 18 posto, upozorila je Simson.

"Rizici ostaju i ne možemo isključiti da će Rusija preduzeti recipročne korake. Potpuni prekid bi bio izazov, ali imamo alate za rešavanje implikacija", rekla je ona, prenosi **Euractiv**.

Uvoz LNG-a od oko 10 milijardi kubnih metara mesečno u januaru i februaru bio je najviši nivo zabeležen u EU, rekla je ona dodajući da povećanje tih kapaciteta zahteva koordinaciju na nivou EU.

"Da bi se to dogodilo, najavila sam da će Komisija uspostaviti platformu i kontakt grupe s relevantnim državama članicama i LNG operaterima", rekla je Simson.

U decembru prošle godine EK je predložila ciljane mere za integraciju skladištenja u regionalne i nacionalne procene rizika i omogućavanje zajedničke nabavke strateških zaliha gasa, dodala je komesarka.

"Zamolila sam ministre da ubrzaju usvajanje ovih predloga", rekla je ona.

U međuvremenu, Poljska, Litvanija, Češka i drugi su se obavezali da će isporučiti dizel, mlazno gorivo i generatore kako bi zadovoljili trenutne potrebe Ukrajine.

"Istovremeno ćemo pažljivo pratiti nuklearnu sigurnost u Ukrajini", rekla je Simson.

EU snabdevanje energijom stabilno, do sledeće zime

BRISEL - "Kratkoročno, analiza Komisije pokazala je da ne postoji rizik za sigurnost našeg snabdevanja energijom u EU", rekla je novinarima komesar za energiju EU Kadri Simson, uoči vanrednog sastanka ministara energije EU, 28. februara.

Simson je rekla da je trenutna procena da „EU može bezbedno prebroditi ovu zimu.

Komesarka je rekla da se uvoz LNG-a u EU kreće na nivou od oko 10 milijardi kubnih metara (bcm) mesečno, što je rekordno, a vremenska prognoza je povoljna”.

Ali situacija postaje sve izazovnije kako Evropa gleda u zimu 2022.

“Sledeće zime, zemlje članice i Komisija će pojačati svoju koordinaciju kako bi ojačali naše kapacitete za uvoz LNG-a, na primer,” rekla je na istoj press konferenciji Barbara Pompili (foto gore), ministarka za energetska tranziciju Francuske, koja predsedava EU do leta.

Tri scenarija

Međutim, evropski energetske analitičari su sve skeptičniji u pogledu sposobnosti EU da sledeće zime može bez ruskog gasa, piše Euractiv.

U analizi objavljenoj 28. februara, **Bruegel** think tank izneo je tri scenarija:

1. Potpuni prekid isporuka ruskog gasa, što bi od EU zahtevalo da smanji potrošnju ukupne energije za 10-15% godišnje.
2. Ograničeni ruski uvoz, pri čemu bi gasovodi Severni tok 1 i Turski tok radili punim kapacitetom, dok bi tranzit kroz Ukrajinu i Poljsku prestao. To bi značilo da bi „Gasprom zaradio mnogo novca“, dok bi Evropa i dalje „patila od veoma nestabilnog tržišta gasa“.
3. Prosečan ruski izvoz bez energetskih sankcija sa bilo koje strane. Dugoročne ugovorne obaveze Gasproma (kako ukazuju tokovi gasa 2021.) značile bi da bi skladišta u EU mogla da se „lako dopune“ i da bi scenario „doveo do nižih cena“.

Dodatne arhaične mere Evropske komisije

BRISEL - Bez obzira šta je planirano za sledeću zimu i uprkos uveravanjima da će Evropa prebroditi ovu, i dalje postoji zabrinutost zbog istorijski visokih cena energije, piše **Euractiv**.

Očekuje se da će Evropska komisija narednih dana predstaviti nastavak svog oktobarskog "paketa alata" mera za rešavanje visokih cena energije, uključujući analizu trenutne situacije.

Na primer, raspravlja se o "dobrovoljnom mehanizmu" za smanjenje potrošnje energije kako bi se "ovladalo potrošnjom", rekla je novinarima 28. februara Barbara Pompili, ministarka za energetske tranziciju Francuske.

„Naravno, ovo je rasprava koja se mora voditi u svakoj državi članici“, dodala je.

Uz to, očekuje se da će se predložiti mehanizam koji će potrošačima energije ponuditi podsticaj da smanje svoju potrošnju, nešto što su već učinili mrežni operateri EU u manjem obimu.

U trenucima kada potražnja za električnom energijom nadmašuje ponudu, industrijskim operaterima mogu biti ponuđeni finansijski podsticaji da obustave proizvodnju dok potražnja za energijom ne bude niža.

Ovaj novi pritisak na energetske efikasnost u svetlu rata u Ukrajini mogao bi uvesti okvir za celu EU kako bi se osiguralo da takve šeme postanu sve raširenije i da čak mogu uticati na domaćinstva.

„Već smo razmišljali o tome, jer je to sastavni deo mera koje želimo da uspostavimo na srednji i dugi rok, upravo da bismo se suprotstavili našoj zavisnosti od Rusije i drugih“, rekla je Pompili.

Evropski energetska sistem ne može se oslanjati samo na OIE

BRISEL - Evropski energetska sistem ne može se oslanjati samo na obnovljivu električnu energiju i trebaće mu podrška od drugih nosilaca energije kao što je vodonik, prema zvaničnicima uključenim u mapiranje buduće evropske mrežne infrastrukture.

Postizanje klimatskih ciljeva Evrope „moguće je samo u dobro integrisanom energetska sistemu“, kaže Alan Kres (Croes), zvaničnik zadužen za izradu scenarija u ENTSO-E, Evropskoj mreži operatera prenosnog sistema za električnu energiju.

“Neće biti potpuno električna“, rekao je Kres na **Euractiv** online događaju održanom krajem februara.

Umesto toga, ono što je potrebno je "jedan pogled na energetska sistem" koji povezuje različite sektore i "iskoristi sinergiju između električne energije, gasa, vodonika", kao i sektora koji najviše troše energiju, kao što su transport i industrija, rekao je on.

Prema statistici EU, električna energija trenutno zahvata manje od 25% ukupne evropske potrošnje energije, a samo trećina dolazi iz obnovljivih izvora.

Ipak, očekuje se da će obnovljiva i niskouglenična električna energija rasti tokom godina i postati dominantna do 2050. godine, zadovoljavajući do tada 53% energetskih potreba bloka, prema dugoročnim energetskim scenarijima Evropske komisije, koji podupiru klimatske ciljeve bloka.

To znači da će drugi prenosnici energije morati da igraju centralnu ulogu, a posebno se očekuje da će vodonik preuzeti vodeću ulogu u sektorima dekarbonizacije koji se ne mogu lako elektrifikovati, poput transporta na velike udaljenosti i teške industrije.

"Scenario sa isključivo električnom energijom nije opcija" za postizanje klimatskih ciljeva EU, rekao je Jerzy Buzek, bivši poljski premijer koji je sada poslanik u Evropskom parlamentu.

Vodonik može popuniti tu prazninu i postati "jedan od glavnih nosilaca energije 21. stoleća", posebno u sektorima kao što su čelik, hemijski, teški transport i brodarstvo gde "elektrifikacija ne bi bila ekonomski ili čak tehnički održiva", rekao je Buzek .

Ovo je uglavnom u skladu s predloženom reformom pravila tržišta gasa EU, koju je Evropska komisija podnela u decembru, a koja nastoji da ojača vodonik kao deo evropske težnje za dekarbonizacijom transporta i industrije.

Evropska komisija je pojačala regulatornu podršku za zeleni vodonik u svom predloženom remontu klimatskog zakonodavstva objavljenom krajem februara.

Desetogodišnji plan razvoja mreže

Da bi planirao buduće potrebe za vodoničnom infrastrukturom, ENTSO-E je započeo pripremu zajedničkih scenarija razvoja mreže sa ENTSG-om, Evropskom mrežom operatera gasnog transportnog sistema. Njihov zajednički desetogodišnji plan razvoja mreže (TYNDP) za 2022. godinu, predstavljen u oktobru, po prvi put je modelirao vodonik i elektrolizu na panevropskoj skali.

“Vodonik će promeniti igru i za gasne i za električne sisteme jer će podržati napore za dekarbonizaciju, međusobno povezivati dva sistema uz dodatno otključavanje potencijala obnovljivih izvora električne energije“, rekli su ENTSO-E i ENTSG u predgovoru zajedničkog TYNDP-a.

EU uvodi ekstra porez na ekstra dobit energetskih kompanija?

BRISSEL - Evropska komisija će predložiti da zemlje članice oporezuju dobit energetskih kompanija koje su ostvarile nedavnim skokovima cena gasa i ulože prihode u obnovljive izvore energije i renoviranje koje štedi energiju, rekli su izvori upoznati s tim.

nacionalnom nivou bez kršenja pravila EU. Vlade u gotovo svih 27 zemalja članica EU već koriste hitne mere poput poreskih olakšica i subvencija kako bi zaštitile domaćinstva od viših računa za energiju, koji su uglavnom uzrokovani rastućim cenama gasa.

Izvršna vlast EU će ove nedelje objaviti predloge za brže smanjenje oslanjanja Evrope na uvezeni gas i povećanje otpornosti energetskih sistema zemalja na šokove ponude ili skokove cena.

Ovi predlozi bi ohrabрили nacionalne vlade da oporezuju neočekivanu dobit koju su neke energetske kompanije ostvarile od visokih cena gasa i ulože prihode u širenje obnovljivih izvora energije ili mere za suzbijanje korišćenja energije, kao što je izolacija domova, rekli su izvori upoznati s planovima.

Zemlje bi takođe mogle koristiti prihode za podršku potrošačima i industrijama pogođenim visokim cenama električne energije, sve dok takva kompenzacija ne naruši tržište EU.

Predlog, koji još nije definitivn, ne bi uveo porez na nivou cele EU. Umesto toga, ostavio bi vladama mogućnost da uvedu takve namete na

Ti planovi su ugrađeni u politiku EU o klimatskim promenama o kojoj zemlje EU i Evropski parlament trenutno pregovaraju - a koju bi predlog koji bi trebalo da bude dostavljen narednih dana dopunio.

Rani nacrt predloga Komisije, koji je video **Reuters**, takođe bi zahtevao od zemalja EU da popune skladišta gasa pre zime kao tampone protiv šokova u snabdevanju, kao i da ubrzaju izdavanje dozvola za nove vetroelektrane i solarne farme.

Grčka inicijativa za Fond solidarnosti EU za energetska krizu

ATINA - Grčka je u 28. februara na vanrednom sastanku ministara energije Evropske unije predložila osnivanje fonda EU za odobravanje kredita s niskim kamatama kako bi pomogla vladama da finansiraju mere za rešavanje visokih cena energije.

Grčki predlog Fonda solidarnosti EU za energetska krizu (eng. ECSF) bi "podržao evropske potrošače, posebno one najugroženije, i ograničio opterećenje privrede zemalja članica energetska krizom", rekao je ministar Kostas Skerkas.

Kako funkcioniše ECSF mehanizam?

Prema informacijama grčkog Ministarstva, mehanizam će pokrenuti Evropska investiciona Iznos finansiranja će varirati među državama članicama i biće određen njihovom potrošnjom energije ili godišnjim prihodima od licitacije njihovih emisijskih dozvola za gasove staklene bašte. Zajmovi se neće računavati u deficit i javni dug država članica.

Što se tiče otplate kredita, rok otplate će biti između 12 i 15 godina i odrediće ga svaka država članica.

Ministar Skrekas je, između ostalog, u svom pismu naveo da bi "investicije koje se odnose na razvoj strateške infrastrukture za skladištenje fosilnih goriva koje će poboljšati energetska sigurnost Evrope trebale biti prihvatljive za finansiranje EU i EIB".

„Dostupna evropska sredstva treba prioritarno dodeliti implementaciji energetskih interkonekcija sa trećim zemljama (npr. međusobno povezivanje Evrope sa Afrikom ili Bliskim istokom)“, dodao je ministar u svom pismu.

Ministri EU većinom za povezivanje ukrajinske mreže sa mrežom Entso-e

BRISEL - Postojala je „široka saglasnost“ država članica da se „što je moguće brže“ postigne spajanje Ukrajine na zapadnoevropski elektroenergetski sistem, izjavila je 28. februara komesarka EU za energetiku Kadri Simson.

Ona je istovremeno naglasila da je sinhronizacija elektroenergetskog sistema „tehnički zahtevna“ i zato se me može odmah sprovesti. Ali je dodala da Evropska mreža operatora prenosnih sistema (Entso-E) upravo sprovodi nužne testove kako bi se ispitale sigurnosne pretpostavke. A kada se ispune tehnički uslovi, kaže Simson, Ukrajina bi se mogla priključiti u roku nekoliko dana ili nedelja.

Ukrajina i Moldavija su se već krajem februara delom isključile iz ruskog i beloruskog elektroenergetskog sistema radi testiranja za njihovo kasnije uključivanje u zapadnoevropski elektroenergetski sistem. Međutim, kada je Rusija napala Ukrajinu to isključenje je postalo trajno, objavilo je prošlog vikenda ukrajinsko Ministarstvo energetike.

Zato je ukrajinska državna energetska firma Ukrenergo poslala „hitan upit“ za sinhronizaciju ukrajinske elektroenergetske mreže sa sistemom kontinentalne Evrope.

Entso-E radi s Ukrenergom još od 2017. godine na projektu sinhronizacije. „U normalnim okolnostima to bi se dogodilo iduće godine“, rekla je evropska komesarka za energetiku. Ona je dodala da se sada postupak mora ubrzati jer su Ukrajina i Moldavija odsečene od snabdevanja.

Habeck. Ali je dodao da to također znači da mora biti zajamčena „otpornost protiv kibernetičkih napada i sigurnost u skladu s evropskim standardima.“

ACER izmenio metodologiju određivanja cena za evropska balansna tržišta električne energije

LJUBLJANA - Agencija EU za saradnju energetske regulatora (ACER) odlučila je, na predlog svih operatora prenosnog sistema (OPS), da izmeni zajedničku metodologiju za određivanje cena balansne energije i prekograničnog kapaciteta koji se koristi za razmenu električne energije širom Evrope.

ACER je izmenio predlog OPS-a i uključio prelazno ograničenje cena za prve 4 godine rada evropskih balansnih platformi - do jula 2026.

Ograničenje prelaznih cena pruža zaštitu za prve godine rada evropskih balansnih platformi. Ovo je privremena mera za ublažavanje mogućih rizika pokretanja evropskih balansnih platformi i omogućavanje OPS-ima i tržišnim učesnicima da steknu iskustvo o njihovom funkcioniranju.

Cene struje i gasa u evropskim metropolama

BEČ - VaasaETT, austrijski Energie-Control i mađarski MEKH objavili su kako se kreću maloprodajne cene električne energije i prirodnog gasa u 33 zemlje u Evropi.

Cene električne energije

Cene električne energije u evropskim metropolama od februara prošle godine do februara ove godine porasle su za 29%, dok su računi za prirodni gas povećani za 64%, objavila je VaasaETT.

Zanimljivo je da najnižu cenu električne energije s PDV-om inače plaćaju stanovnici ratom zahvaćenog Kijeva (5,44 eurocenta/kWh), dok je cena u 33 zemlje Evrope najveća u Londonu (44,13 eurocenta/kWh). Slede Kopenhagen, Brisel, Berlin, Rim, Prag i Beč.

U februaru je cena električne energije porasla u pet prestonica, dok se u jedanaest smanjila za od 23% do 1% i to najčešće u komponenti energije. U pravilu je to rezultat primenjenih mera za kontrolu rasta cena energije, a trend smanjivanja prisutan je od januara, kada je glavnina država krenula u neke mere kontrole cena.

Kada se aktuelne cene posmatraju kroz indeks kupovne moći, pokazuje se da je struja kupovno najskuplja stanovnicima Praga, Brisela, Rima, Berlina, Londona i Madrida.

Cene prirodnog gasa

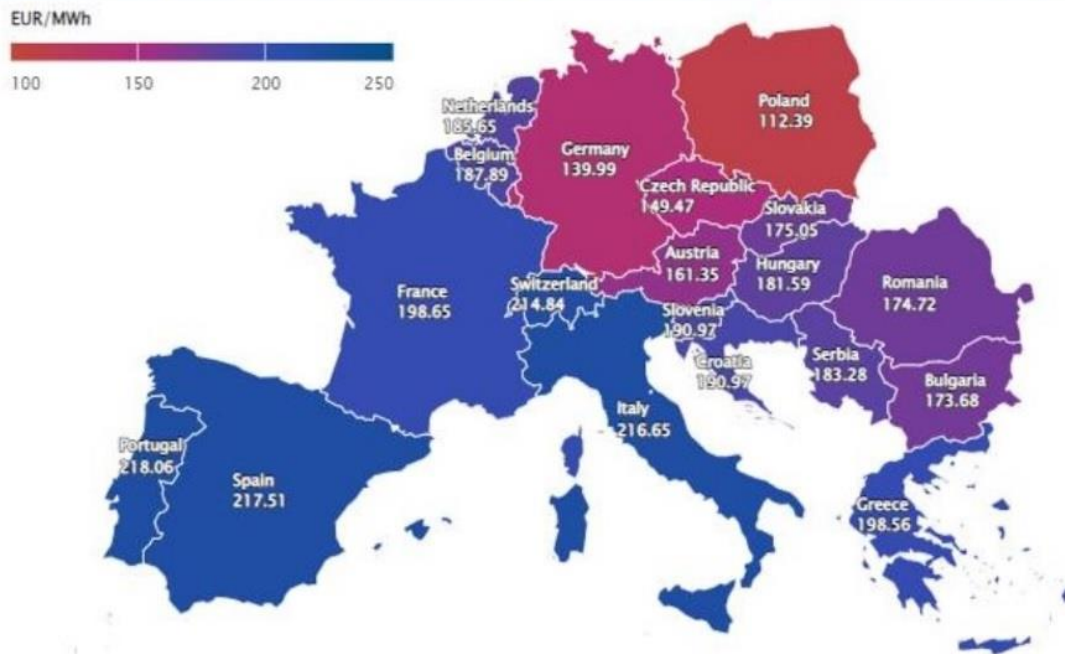

Prirodni gas je najskuplji stanovnicima Stokholma, koji plaćaju dvostruko više od evropskog proseka, ali treba znati da u Stokholmu ima samo 61.000 kupaca (ukupno 95.000 u celoj zemlji). S druge strane, gas je najjeftiniji u zemljama Jugoistočne Evrope. Evropski prosek za gas u 28 zemalja je na 10,36 eurocenta/kWh, dok je gas najjeftiniji opet u Kijevu.

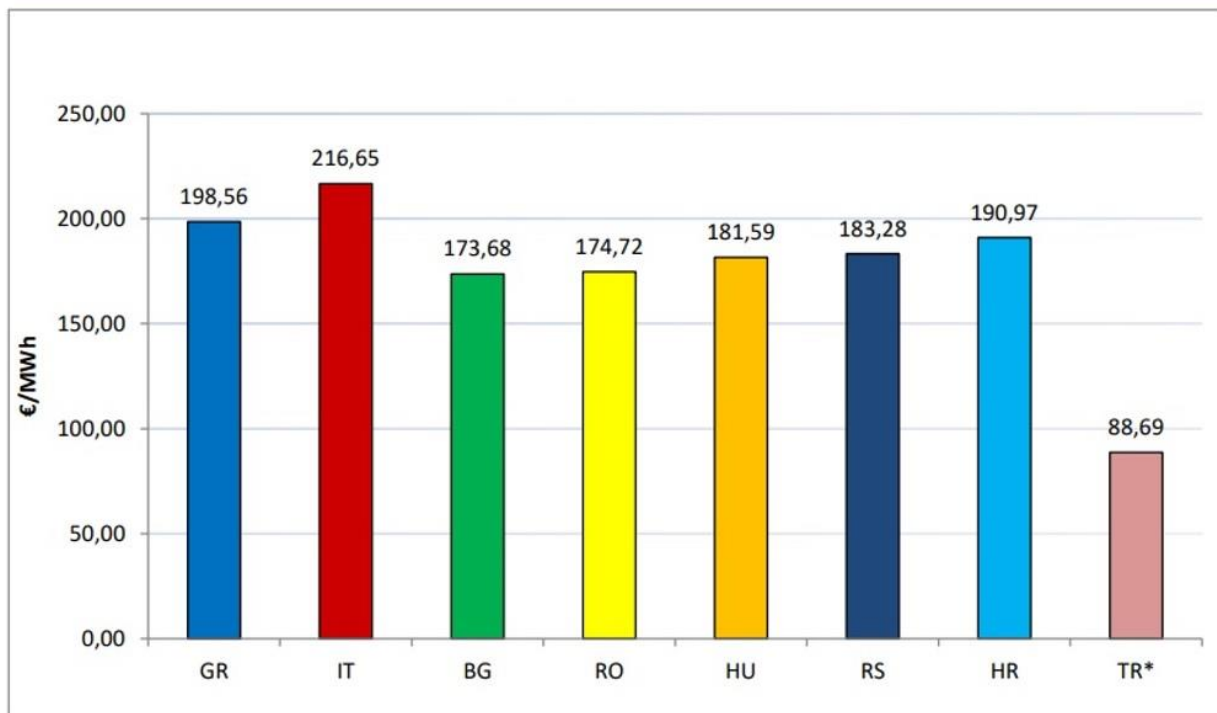
Cene su u februaru rastle samo u Rimu, a smanjile su se u 10 metropola, uglavnom kao rezultat mera za kontrolu kretanja cena na nacionalnom nivou. Gledajući prema standardu kupovne moći pokazuje se da je gas najskuplji stanovnicima Sofije, Stokholma, Amsterdama, Berlina i Rima.

Evropa: Prosečna cena el. energije za dan unapred – nedelja 21-27 feb. 2022.

Prosečne kliring cene el.energije u JIE – nedelja 21-27 feb 2022.

Izvor: IENE

IEA pozvala EU da ne obnavlja ugovore sa Gaspromom

PARIZ - Međunarodna agencija za energetiku (IEA) pozvala je u četvrtak EU da ne potpisuje nove ugovore o snabdevanju s Gaspromom i predstavila plan od 10 tačaka za smanjenje uvoza ruskog gasa u region za trećinu u roku od godinu dana, javlja **AFP**.

Evropa je lani uvezla oko 140 milijardi kubnih metara (bcm) kroz ruske cevovode i dodatnih 15 bcm u obliku utečnjelog prirodnog gasa. To je zadovoljilo gotovo 40 odsto potrošnje EU

Agencija u planu od deset tačaka takođe preporučuje ubrzanje korišćenja solarne, vetro i nuklearne energije, uz mere poboljšanja energetske efikasnosti.

Agencija je istovremeno predložila drastičnije mere, u slučaju potrebe za ubrzanjem ograničenja uvoza ruskog gasa, ali je priznala da bi klimatska politika EU za to platila visoku cenu. To bi značilo prelaz s gasnih elektrana na ugalj i korišćenje mazuta u gasnim elektranama. Zbog toga bi se, prema IEA, uvoz ruskog gasa smanjio na 80 bcm, odnosno više od polovine.

Smanjenje ruskog uvoza na nulu, međutim, predstavlja veliki izazov za Evropu, a IEA očekuje da će Moskva održati dotok gasa radi sopstvene finansijske stabilnosti.

Evropska komisija će sledeće nedelje predstaviti svoje planove za smanjenje zavisnosti Evrope od ruskog gasa, navodi on.

Gasprom onemogućen da poveća izvoz gasa gasovodom Jamal-Evropa

FRANFURT - Ruski prirodni gas koji ide na zapad kroz gasovod Jamal-Evropa zaustavljen je 4. marta, jer su Gaspromove ponude za dodatnim tranzitnim kapacitetima preko Ukrajine na visokom nivou, prema podacima operatera gasovoda Gascade.

Na gasovod Jamal između Poljske i Nemačke otpada oko 15 posto ruskog gasa za Evropu i Tursku.

Cevovod od 2.000 km od Toržoka u Rusiji do Frankfurta na Odri u Nemačkoj, može prenositi oko 33 milijarde kubnih metara (bcm) gasa godišnje ili 100 miliona kubnih metara (mcm) dnevno.

Od invazije na Ukrajinu, Gasprom je poslednjih dana povremeno slao gas na zapad preko veze usled velike potražnje u Evropi.

Očekuje se da će zahlađenje u Evropi trajati još najmanje nedelju dana i primoraće potrošače u regionu da naručuju više gasa iz Rusije uprkos sankcijama EU.

Nagli pad proizvodnje energije iz vetra ove zime i zatvaranje nuklearnih elektrana u Nemačkoj još su jedan od udaraca za evropske zalihe energije.

Dodatni faktor koji doprinosi tenzijama na energetskom tržištu je neizvesnost u vezi sa isporukom ruskog uglja u Evropu.

Gasprom je takođe povećao isporuke u Evropu preko Ukrajine, prenosi Bloomberg.

Nemačko-poljski deo gasovoda od 21. decembra radi u obrnutom smeru, na istok, jer su kupci u Poljskoj crpili uskladištene zalihe iz Nemačke umesto da kupuju više ruskog gasa po visokim spot cenama, što je dovelo do rasta evropskih cena gasa.

Gasprom je 3. marta nastavio isporuku prirodnog gasa u pravcu zapada preko Nemačke iz Poljske, nakon što je tok na gasovodu prestao ranije istog dana i očekivalo se da će se nastaviti do jutra 4. marta.

Tokovi iz Poljske u Nemačku na gasovodu su iznosili 5,9 miliona kilovat-sati (kWh/h), dok su ponovne nominacije, ili preliminarne ponude, iznosile 19,3 miliona kWh/h do 4. marta, nakon što je Gasprom rezervisao dnevni kapacitet na aukcijama.

Gasprom je tada rezervisao kapacitet gasovoda Jamal–Evropa za period od 4. do 5. marta za pumpanje 0,8 mcm gasa na sat ili 7,8 miliona kWh/h kapaciteta za tranzit gasa kroz gasovod.

Međutim, nominacija obrnutog toka iz Nemačke u Poljsku bila je skoro ista, što je izazvalo zaustavljanje fizičkog toka gasa kao posledica dve gotovo identične nominacije u suprotnim smerovima.

Ruska energetska kompanija rezervisala je dodatnih 1 mcm kapaciteta od 22:00 do 4. marta ujutru, pokazuju podaci sa GSA platforme.

Narudžbe su ukupno iznosile 46 posto svih raspoloživih kapaciteta gasovoda Jamal–Evropa dostupnih za rezervaciju.

Zašto Evropa ne može bez ruskog prirodnog gasa?

BRISEL - Tri dana nakon što su ruske trupe ušle u Ukrajinu, Gasprom je saopštio da se izvoz gasa iz Rusije u Evropu preko Ukrajine odvija prema očekivanjima.

U prošli petak su podaci ukrajinskog mrežnog operatera pokazali da je evropski uvoz ruskog gasa preko Ukrajine skočio za skoro 40% dan ranije, kada je invazija počela, navodi

Bloomberg.

Evropska unija iz Rusiju pokriva oko 40% svoje potrošnje gasa – više nego dvostruko od Norveške, njenog sledećeg najvećeg uvoznog partnera.

Rusija je 2021. prodala Evropi nafte i gasa u vrednosti od oko 100 milijardi dolara, procenjuju eksperti ***Capital Economics***.

Nemačka, najveća ekonomija u Evropi, oslanja se na Rusiju za više od polovine svog gasa. Nemačka je zamrzla, ali ne i obustavila projekat Severni tok 2.

Analitičari kažu da je povećan evropski uvoz ruskog gasa na dan invazije delom zbog toga što je na tržištu skočila cena neruskog gasa.

Stefan Ulrich, analitičar gasa **BloombergNEF-a**, rekao je u četvrtak da su cene neruskog gasa „znatno iznad verovatne prodajne cene za mnoge uvozne ugovore sa Gaspromom“.

Eksperti koje je konsultovao **CNBC** dodaju da gasna industrija smatra da je Rusija "prilično pouzdan komercijalni partner" koji ispunjava svoje dugoročne ugovore.

Prema Generalnom direktoratu za energetiku za EU, 25% energije bloka dolazi iz prirodnog gasa. Ostatak je od nafte (32%), čvrstih fosilnih goriva kao što je ugalj (11%), te obnovljive energije i biogoriva (18%).

Tim Schittekatte, istraživač u MIT Energy Initiative, rekao je za CNBC: "Trenutno jednostavno nema dovoljno mrežnih kapaciteta da bi se iskoristilo više obnovljivih izvora energije u nekim delovima Evrope."

Gaspromov izvoz u Evropu manji za 33%

MOSKVA - Gaspromov izvoz prirodnog gasa izvan ZND pao je za 32,6 posto na godišnjem nivou između januara i februara na 23,2 milijarde kubnih metara (bcm), prema najnovijim podacima gasnog giganta.

To je uprkos tome što je Gaspromova proizvodnja za prva dva meseca ove godine ostala uglavnom nepromenjena u odnosu na isti period 2021. na 84,9 milijardi kubnih metara.

Cena gasa 7.marta nadomak 3.900 \$

MOSKVA - U Gaspromu smatraju da je moguće dalje povećanje cena gasa nakon što su u ponedeljak oborile istorijske rekorde, ali razlozi za taj rast ne zavise od holdinga, saopšteno je iz kompanije.

"Danas je TTF, ključno evropsko čvorište gasa, postavio istorijski rekord cena - 3.892 dolara za 1.000 kubnih metara gasa (US\$/1.000m³). Cene mogu biti i više. Ali razlozi za to ne zavise od Gasproma", naglasili su iz kompanije.

Nakon što je oboren istorijski rekord od skoro 3.900 US\$/1.000m³, cena gasa je pala posle izjave nemačkog kancelara Olafa Šolca da se isporuke energenata iz Rusije ne mogu zameniti preko noći, piše **Tass**.

Nord Stream 2 AG ide u stečaj?

ZUG - Švajcarska kompanija, operator gasovoda Severni tok 2, razmatra podnošenje zahteva za stečaj dok pokušava da namiri potraživanja pred aktiviranje američkih sankcija, kazala su u ponedeljak za **Reuters** dva upućena izvora.

Ministarstvo finansija SAD izdalo je naredbu 23. februara kojom se odobrava "prekidanje do 2. marta transakcija koje uključuju Nord Stream 2 AG" ili "bilo koji entitet u kojem Nord Stream 2 AG poseduje 50 % ili više udela.

Dva, na njihov zahtev, neimenovana izvora, rekli su da Nord Stream 2 radi sa finansijskim savetnikom na otplati nekih svojih obaveza i da bi formalno mogao pokrenuti stečajni postupak pred švajcarskim sudom već narednih dana.

Nord Stream 2 AG i Gasprom nisu želeli da komentarišu, dok je švajcarski ministar ekonomije Gi Parmelin rekao u ponedeljak za lokalni radio da je svo osoblje operatora projekta, više od 140 ljudi, koji su radili u kompaniji navodno otpušteno.

Evropa se okreće neruskim snabdevačima uglja

LONDON - Evropski kupci pretražuju svet sve do Južne Afrike kako bi nabavili uglj jer su ruska invazija na Ukrajinu i pretnja novim sankcijama Moskvi učinili da ruski uglj nije moguće prodati mnogim evropskim kompanijama, piše 4. marta portal **Bloomberg**.

Prema podacima o praćenju plovila, nekoliko brodova s ugljem krenulo je sa južnoafričkog terminala za uglj Richards Bay zapadno oko Rta dobre nade od prošle sedmice. Uglj koji ide na zapad iz Južne Afrike nije tipičan izvozni put za velikog afričkog proizvođača i izvoznika uglja, jer ta zemlja otprema preko 86 odsto svog uglja na istok u Aziju.

Jones, glavni izvršni direktor konsultanta African Source Markets.

Od sankcija SWIFT-a protiv ruskih banaka prošlog vikenda, trgovina energentima je počela da beleži poremećaje, uprkos činjenici da je ruska energija isključena iz sankcija i bankarskih plaćanja.

Kao rezultat toga, cene uglja i prirodnog gasa rastu u Evropi i Aziji, a međunarodni reperi za sirovu naftu takođe su na udaru.

"Evropske cene termalnog uglja porasle su na rekordno visoke nivoe sa cenama fjučersa iznad 400 USD/t za isporuke do 4. kvartala 2022.

Ruska invazija na Ukrajinu, međutim, promenila je trgovačke rute za mnoge robe, uključujući i uglj. Trgovci i komunalna preduzeća počeli su da traže alternativne snabdevače ruskih sirovina, uključujući sirovu naftu, LNG i uglj, jer su mnoge firme i trgovci u režimu „samosankcionisanja“ i ne ćele nikakav rizik sa bilo kojim teretom iz Rusije, piše Bloomberg.

Tokovi uglja iz Južne Afrike, Sjedinjenih Država i Kolumbije u Evropu su se povećali u poslednjih nekoliko nedelja, rekao je za Bloomberg Bevan

Neki kupci u Japanu i Evropi već su naznačili da žele da zamene rusku ponudu, a neruski termalni uglj u Evropi povlači značajnu premiju u odnosu na ruski", rekao je u prošli četvrtak glavni analitičar Vud Mekenzija (Wood Mackenzie) Rori Simington (Rory).

Prema škotskom konsultantu "Rusija ne bi mogla brzo nadoknaditi gubitak evropske potražnje okretanjem ka Aziji (Kina) zbog ograničenog železničkog kapaciteta prema istoku."

Porast cena udvostručice energetske siromaštvo u Britaniji

LONDON - Porast cena energije izazvan ratom u Ukrajini mogao bi ove zime gurnuti rekordnih 8,5 miliona britanskih domaćinstava u siromaštvo, prema procenama vodećih organizacija za zaštitu potrošača, prenosi 5. marta **itvNews**.

Koalicija za borbu protiv energetske siromaštva kaže da ako se prosečni računi povećaju na 3.000 funti godišnje - kako predviđaju energetske analitičari - onda bi svako treće domaćinstvo moglo biti prinuđeno da bira između "grejanja i hrane".

Koalicija kaže da će slabiji i stariji ljudi verovatno umreti ako ne dobiju pomoć oko svojih računa. Modeliranje Svetske zdravstvene organizacije sugeriše da energetska siromaštvo "ubije" dnevno oko 80 slabih ili starijih ljudi u Velikoj Britaniji tokom tipične zime.

Procenjuje se da je broj domaćinstava u energetske siromaštvo prošlog oktobra iznosio 4 miliona, ali će povećanje cene energije (struja/gas) (do 2.000 funti godišnje) u aprilu povećati taj broj na 6,5 miliona. Ako računi pređu 3.000 funti i siromaštvo dostigne 8,5 miliona domova, onda bi se ono više nego udvostručilo za 12 meseci.

Bugarska – umesto pojeftinjenja, poskupljenje gasa u martu

SOFIJA - Javni snabdevač prirodnim gasom Bulgargaz predložio je bugarskom energetske regulatoru da odobri za mart mesec povećanje veleprodajne cene gasa od 3,5 odsto, revidirajući svoj raniji predlog za smanjenje od 1,7 odsto, saopštio je regulator.

Prema novom predlogu, cena će porasti na 113,73 leva (64,04 USD/58,1 eura) po MWh, navodi Regulatorna komisija za energiju i vodu (EWRC), prenosi 4. marta **SeeNews**.

Veleprodajna cena gasa koja se primenjuje u februaru iznosila je 109,88 leva MWh.

Nemačka: 200 milijardi evra za industrijsku transformaciju

BERLIN - Nemačka je namenila 200 milijardi evra za finansiranje industrijske transformacije od sada do 2026. godine, uključujući zaštitu klime, tehnologiju vodonika i proširenje mreže za punjenje električnih vozila, rekao je 6. marta njen ministar finansija Kristijan Lindner za javni servis ARD, dodajući da to uključuje i ukidanje nameta na obnovljivu energiju.

Lindnerovi komentari dolaze u trenutku kada Nemačka intenzivira napore da smanji oslanjanje na ruski gas jačanjem infrastrukture za uvoz utečenog prirodnog gasa (LNG) i mogućeg većeg oslanjanja na elektrane na uglj, prenosi **Reuters**.

